

Houfnice Morana

Na veletrhu Eurosatory 2022, který se uskutečnil v červnu 2022 ve Francii, se ukázalo mnoho novinek od špičkových světových zbrojovek, nechyběl však ani sílící český obranný průmysl. Určitě největší pozornost přitahovala nová samohybná houfnice ráže 155 mm – samozřejmě ve standardu NATO –, jež dominovala expozici značky Excalibur Army. Ta náleží do skupiny Czechoslovak Group a pojmenovala svou novinku podle staré slovanské bohyně smrti.

Nejnovější česká samohybná houfnice Morana od společnosti Excalibur Army byla představena na veletrhu Eurosatory 2022

Děla na kolových podvozcích

Morana patří do kategorie, jež se běžně označuje termínem TMG (Truck-Mounted Gun), tedy dělo na podvozku nákladního automobilu. Dlouhodobě platilo, že se samohybné dělostřelecké zbraně montovaly na pásové podvozky, v současnosti však již existuje i široká škála kolových typů.

Většina z nich používá standardní podvozky nákladních vozů, někdy osazené pancéřovanými kabinami. Samotná houfnice bývá umístěna na zádi na nechráněné lafetě. V podstatě se tak dá říci, že tato koncepce TMG kombinuje automobilový podvozek a tažené dělo. Jako příklad lze uvést francouzský typ CAESAR, pro který se rozhodla i Armáda ČR. Z dalších známých typů se dá zmínit mj. švédsko-britský Archer, izraelský ATMOS 2000 nebo jihoafrický T5 Condor. Do kategorie TMG ale spadá též několik

odlišně konstruovaných dělostřeleckých systémů, jež se vyznačují velmi nízkými kabinami a rozměrnými obrněnými věžemi. Na prvním místě je to pochopitelně československá houfnice ShKH vz. 77 DANA a její následovníci jako slovenská zbraň Zuzana nebo nový český komplex DITA (více v SR č. 6/2021). Z dalších úspěšných typů se dá uvést též jihoafrický systém G6 Rhino.

Nejnovější česká houfnice Morana stojí někde mezi těmito dvěma koncepcemi, protože využívá klasický automobilový podvozek a kabinu, ovšem v kombinaci s masivní pancéřovou věží. Podle přání zákazníka lze tuto věž montovat na různé kolové, případně pásové platformy, ale nikoho nepřekvapí, že základní podoba zbraně Morana používá osvědčený osmikolový podvozek Tatra Force. Houfnice je 13 metrů dlouhá, 3,1 m široká, 3,35 m vysoká a váží 32 500 kg.

Obrněná kabina třetí generace

Podvozek je vybaven diagnostikou v reálném čase a v základu motorem o výkonu 447 kW, automatickou převodovkou a systémem centrálního dohušťování kol (CTIS). Konstrukce s páteřovým rámem, výkyvnými polonápravami a stálým pohonem všech náprav (8x8) dává komplexu Morana vynikající pohyblivost na silnici (rychlostí až 90 km/h) i v terénu. Pro pohon je možné použít buď vzduchem chlazené agregáty značky Tatra, nebo různé kapalinou chlazené motory zahraniční výroby.

Na přední části platformy se nachází pancéřová kabina, která zabezpečuje balistickou ochranu podle normy NATO STANAG 4569 Level 2, což představuje odolnost vůči průbojným střelám ráže 5,56x45 mm a 7,62x51 mm. Téže úrovně odpovídá i ochrana vůči výbušným hrozbám, a tudíž kabina odolá explozi protitankové miny obsahující náplň 6 kg TNT. Součástí vybavení je také filtrační a ventilační systém pro působení v zamořeném prostředí.

Jedná se mimochodem už o třetí generaci pancéřových kabin pro vozy řady Tatra Force. Automobily používané v Armádě České republiky zatím mají jen kabiny první generace, kdežto konstrukce kabiny pro houfnici Morana se shoduje

Československá dělostřelecká tradice pokračuje. Samohybná houfnice Morana zároveň navazuje na tradici československých dělostřeleckých systémů na automobilových podvozcích značky Tatra.